ҚАРДОШЛИК СИМФОНИЯСИ

Абай кўчасида шодиёна

Машиналар колоннаси Шайхантоҳир бекатидан ўтиб тўхтади. Меҳмонлар — Қозоғистон ССР адабиёти ва санъати декадаси қатнашчиларининг бир группаси янги кўчага бурилишди.

Пойтахт жамолига ҳусн бўлиб тушган бу кўча Тошкент зилзиласидан кейин бунёд этилди. Бу ерда Ленинград қурувчилари қурган қатор-қатор уй-жой бинолари савлат тўкиб турибди.

Шу йил Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қарори билан унга қозоқ халқининг улуғ шоири ва мутафаккири Абай Қунонбоев номи берилди. Қозоқ оқинининг кўчаси Ҳуршиддан бошланиб, Навоий проспекти билан кесишади ва Ўзбекистон кўчасигача давом этади.

Бу ерда келажакда катта ишлар олиб борилади. Маъмурий, маданий бинолар қурилади, боғ-роғлар, хиёбонлар барпо этилади.

Йўлкалар бўйлаб сайр қилар-канмиз, суҳбатдошимиз Сотимжон Саибоев ўзининг қувонч сўзларини изҳор қилди. У Абай асарларини рус тилига ағдаришда моҳир таржимон. Шу йили Абайнинг 125 йиллиги Семипалатинскда ўтказилганда, бу хабар қувонч билан кутиб олинганлигини ҳамроҳим айтиб берди. Бир группа санъаткорлар С. Ҳожиков, А. Ашимов, К. Тастанбаев, М. Утекешова, А. Молдабеков, Ж. Елебеков ва бошқалар гапни Навоий ва Абай ижодига буришди. Шу пайт, кимдир:

Фузулий, Шамсий, Сайқалий,
Навоий, Саъдий, Фирдавсий,
Хўжа Ҳофиз —бу ҳаммаси,
Мадад бер ё шоири фарёд.

мисраларини ҳаяжонланиб ўқиди. Ушбу сатрларни Абай ижод қилган. У ўз замонасида бобокалон шоирлар ижоди билан танишиб улардан илҳомланган.

Мана бугунги кунда Навоий ва Абай кўчаларининг туташувини икки буюк адибнинг қучоқ очиб кўришувидек тасаввур қилиш мумкин. Ҳа, чиндан ҳам туғишган икки халқ бир-бирини бағрига босяпти, бир дўмбирада қўшиқ айтишяпти...

А. ПЎЛАТОВ.

ДЕКАДА КУНДАЛИГИ

Кеча Ҳамза номли ўзбек Давлат Академик драма театрида декаданинг адабий қисми очилди. Унда қозоқ адабиётининг энг талантли вакиллари юрак сўзларини изҳор қилдилар. Шоирлар ўз асарларини ўқидилар.

Республика Композиторлар союзида қозоқ бастакорларининг катта бир группаси самимий кутиб олинди. Учрашувда замонавий музика асарлари ҳақида гап борди.

Бундан ташқари, Қозоғистон Давлат симфоник оркестри ва Қозоғистон Давлат Құрмонғози номли халқ чолғу асбоблари оркестрининг концертлари тингловчиларда катта қизиқиш уйғотди.

Бугун

Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрида А. Пуччинининг «Чио-Чио-Сан» операси намойиш қилинади. Йирик саҳна асарида қозоғистонлик машҳур санъаткор СССР халқ артисти Роза Жаманова қатнашади.

Қозоғистон ССР телевидениеси ва радиосининг солистлари ва камер оркестри санъаткорлари «Баҳор» концерт залига таклиф қилинган.

Республикамизнинг бир қатор областларида, районларида, колхоз ва совхозларида ҳам декада программаси давом эттирилади.

СУРАТДА: қардош қозоқ адабиёти ва санъати декадаси қатнашчиларидан бир группаси: (чапдан-ўнгга) Қозоғистон ССР халқ артистлари Шабал Бейсекова, Каукен Кенжатаев, Қозоғистон ССР да хизмат кўрсатган санъат арбоби, республика Композиторлар союзи раиси Еркегали Раҳмадиев, СССР халқ артисти Хадича Букеева ва Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби профессор Омербек Байдалдаев.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
30 СЕНТЯБРЬ 1971 й.
ПАЙШАНБА
№ 229 (1604).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БИР МАҚСАД ЙЎЛИДА

Бизнинг интервью

Лутфихоним САРИМСОҚОВА,
СССР ХАЛҚ АРТИСТИ

Ҳар йили олтин кузимиз файзли келади. Бу фаслда тўйлар тўйларга уланиб кетади. Қозоқ дўстларимизнинг Ўзбекистон диёрига марҳамат қилишлари ҳам халқларимиз ўртасидаги катта тўйларнинг биридир.

Мен қардош ва қўшни қозоқ диёрида жуда кўп бўлганман. Уларнинг ажойиб саҳна асарларидан баҳра олганман, тажрибалар ўрганганман.

Қардош ҳамкасбларимни Тошкентда қувонч билан кутиб олдим. Дўстлар дийдорига тўйиш, уларнинг ширин сўзларини эшитиш, ижодий режалари билан ошно бўлиш кишига бир олам илҳом бахш этади.

ФЕСТИВАЛЬ ФИЛЬМЛАРИ

29 сентябрда томошабинлар Тошкентдаги Санъат саройининг саҳнасида қозоқ киносининг таниқли арбоблари — актёрлари, режиссёрлари, операторларини кўрдилар. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитетининг раиси А. П. Қаюмов Қозоғистон фильмлари фестивалини очиб, қозоқ киносининг шонли анъаналари ва бой тажрибасини йиғилиш аҳлига эслатиб ўтди.

Ўзбекистон кинематографчилар союзи правлениесининг раиси С. М. Муҳамедов республика кинематографчиларининг ҳадяси — Алишер Навоий портрети ишланган чинни вазани меҳмонларга тақдим этди.

Қозоғистон ССР Министрлар Совети Кинематография Давлат комитетининг раиси А. С. Федулин фестиваль қатнашчиларини тошкентликларга таништирди. Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист А. Ашимов икки республика кинематографчиларининг ижодий ҳамдўстлиги тўғрисида гапириб берди.

Залдаги чироқлар оҳиста сўнади. «Шамолдан ўзиб», ҳужжатли фильмининг дастлабки кадрлари экранда кўринади. Сўнгра томошабинлар машҳур режиссёр, СССР халқ артисти марҳум Шакен Аймановнинг охирги иши — «Атаманнинг тугатилиши» бадиий фильмини кўрдилар.

* * *

29 сентябрда декадани ўтказиш билан боғлиқ тадбирларда Қозоғистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари К. Б. Билолов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р.Ҳ. Абдуллаева, Қозоғистон ССР маданият министри М. Бозорбоев, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети маданият бўлимининг мудири М. И. Есеналиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маданият бўлимининг мудири Ғ. Н. Нажимов қатнашдилар. (ЎзТАГ).

Азиз диёримиз бўйлаб қардош қозоқ адабиёти ва санъати ўн кунлиги кенг қулоч ёзмоқда. Санъаткорлар, маданият арбоблари ўртасидаги дўстлик учрашувлари ниҳоятда қизиқарли ўтяпти.

СУРАТДА: (чапдан-ўнгга) Қозоғистон радио ва телевидениеси эстрада оркестрининг талантли қўшиқчиси Гулсара Разиева, Қозоғистон Давлат концерт бошқармаси директори Исақ Попов ва М. Қори-Ёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси «Шодлик» ашула ва рақс ансамблининг ёш раққосаси Қизлархон Дўстмуҳамедова суҳбат ўтказмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

КИТОБ БОЗОРИ

Пойтахтимизнинг Театр майдонида Қозоғистон ССР адабиёти ва санъати ўн кунлиги муносабати билан очилган китоб бозори харидорлар билан гавжум.

Қозоғистон ёзувчилари асарлари кўргазмасига қозоқ классик ва совет ёзувчиларининг китоблари қўйилган.

Қардош халқнинг Абай, Мухтор Авезов, Собит Муқонов, Олжас Сулаймонов. Ғобит Мустафин, Қалмуқан Исабоев каби ёзувчи ва шоирларининг асарлари китоб бозоридан катта ўрин олган.

Бозорга Олмаота шаҳридан 200 дан ортиқ номдаги китоблар келтирилган.

ШАҲАР — ҚИШЛОҚҚА

МЕХАНИЗАТОРЛАР ИШГА ТУШДИ

Сирдарё областидаги Ворошилов номли район хўжаликларини ўз оталиғига олган пойтахтдаги Собир Раҳимов райони корхоналари пахтакорларга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Пахтакорларнинг оғирини енгил қилиш мақсадида ташкил қилинган 50 кишилик механизаторлар отряди Ворошилов райони пахта далаларида ишга тушди. Улар «Социализм», «Гулистон» совхозларида Карл Маркс номли, «Қизил Октябрь» колхозларида меҳнат қилмоқдалар.

Шаҳарлик механик-ҳайдовчилар орасида 1-автокомбинатнинг шофёрлари Т. Асқаров, Д. Абдужалилов, Г. Нурмуҳамедов, шина ремонти заводининг ишчиси Д. Алиматов ва бошқалар бор.

Райондаги 10-автомобиль ремонти, «Миконд», «Компрессор», трактор йиғув заводларининг ишчи ва хизматчилари ҳам терим агрегатларини бошқармоқдалар.

Бугун

Собир Раҳимов районидан Тошкент областидаги Оққўрғон райони хўжаликларига яна бешта автолетучка жўнатилди. Автобуслар зарур техника анжомлари ва тажрибали слесарлар билан таъминланган.

Пахтакорлар хизматида

Сирдарё областидаги «Пахтакор» совхозида пойтахтдаги Ҳамза районидан борган 150 киши меҳнат қилмоқда. Уларнинг кўпчилиги терим машиналарини бошқаришяпти. 12 та автолетучка эса совхозлар бўйлаб техника ёрдами кўрсатаётир.

4 та автолавка ҳам шаҳарликлар ҳамда пахтакорлар хизматида.

Шаҳар райони меҳнаткашлари, зиёлилари икки кунлик дам олиш кунлари Урта Чирчиқ районидаги Калинин номли колхоз далаларига ҳам чиқишмоқда.

ОКТЯБРЬ ВАХТАСИДА

Қувват ортяпти

Бугун

В. Картонин бошчилик қилаётган 4-цех ишчилари «Узмедснабсбит» учун яна бир буюртмалар комплектини тайёрладилар. Бу цех яқиндагина медицина муассасалари учун махсус стол, тумбочка, стол ва бошқа хил мебеллар ишлаб чиқаришни ўзлаштирган эди.

«Шарқ» мебель фирмасида ётоқхона учун мебеллар комплекти, катталар ва болалар стуллари билан бир қаторда медицина мебеллари ишлаб чиқариш тўла йўлга қўйилди.

4-цехнинг Ленин орденли Асом Низомов бошлиқ дурадгорлар бригадаси ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлик қиляпти. А. Низомов қарийб йигирма йилдан буён шу корхонада ишлайди. Унинг Ю. Юсупов, С. Ҳайдаров, Р. Шотўлаганов каби шогирдлари бугунги кунда устозларига тенглашиб маҳсулот беришяпти.

Фирмада янги 5-цех қурилди. У фойдаланишга топширилиши билан фирманинг маҳсулот ишлаб чиқариш қуввати янада ортади.

Тошкент—мамлакатга

ТОННА-ТОННА ТОЛАЛАР

Бугун

ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИНИНГ ЙИГИРИШ-ТЎҚИШ ФАБРИКАЛАРИГА ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ ПАХТАНИ ҚАЙТА ИШЛАШ ЗАВОДИДАН ЭЛЛИК ТОННА ТОЛА КЕЛТИРИЛДИ. Бу толалардан фабрика цехларида газлама тўқилиб, чиройли гуллар босилмоқда. Комбинатнинг шу кунгача заводдан олган толалари тўрт юз тоннадан ортиб кетди.

Охунбобоев номли пахта тозалаш заводининг коллективи пойтахт область пахтакорлари етиштирган «оқ олтин» ҳосилларидан икки минг тоннасини қабул қилиб олди ва қайта ишлаб чиқарди. Шу кунларда заводнинг барча цехлари узлуксиз ишлаб турибди. Бир кеча-кундузда икки юз тоннага етказиб хом ашё тайёрламоқда.

Тойланган момиқ толалар мамлакатимизнинг турли шаҳарларидаги тўқимачилик корхоналарига юборилмоқда.

ЯНГИ ҲОСИЛДАН

Бу йил пойтахт областининг шоликор хўжаликлари 5 минг тонна шолини Қўйлиқ гуруч комбинатига етказиб беришлари керак.

Бугун

КОМБИНАТ ДАСТЛАБКИ БЕШ ЮЗ ТОННА ШОЛИ ҲОСИЛИНИ ОМБОРГА ҚАБУЛ ҚИЛИБ ОЛДИ ВА ТЕГИРМОНГА ТУШИРДИ. Корхона коллективи келтирилган ҳосилларни кетма-кет қайта ишлаб чиқариш билан бирга, келаси йил учун бир неча минг тонна шоли ғамлаб қўйиши керак.

Барча цехлар ва элеватор янги мавсумни шай бўлиб кутиб олди. Ҳозир корхона тўла қувватда ишламоқда.

Айниқса, Юсуф Исроилов ва Тамара Бондаренколар бошчилик қилаётган бригадалар байрамолди социалистик мусобақасида пешқадамлик қилишмоқда.

ҒИШТ ТЕРУВЧИЛАР КОНКУРСИ

«Главташкентстрой» ёш ғишт терувчилари ўртасида «энг яхши мутахассис» унвони учун ўтказилган конкурсда ўз касбининг усталари қатнашдилар. Конкурс учун «Қорақамиш» массивининг 4-микрорайонидаги 16 ва 18-уйлар танланди. Мусобақани аъло даражада ўтказиш учун ҳамма нарса тахт қилиб қўйилганди. Конкурс жюрисининг ана шундай тадбиркорлиги туфайли, мусобақа кўнгилдагидек ўтди.

11 звенонинг ҳар бирига биттадан айвон ажратилиб, шу ернинг ғиштини тез ва соз қилиб териш топширилди. Илғор звенолар икки кубометрдан зиёд жойни бир соат—бир соату ўн минут орасида тугатишди. Бу ишлаб чиқариш нормасидан икки ҳисса кўп.

Конкурс жюриси ишнинг суръати ва сифатини қараб чиқиб, ғолибларни эълон қилди. Ҳурмат шоҳсупасининг биринчи поғонасига 6-трест 32-қурилиш бошқармасининг ғишт терувчиси Александр Михайлов кўтарилди. Иккинчи ўринни 153-трест 14-қурилиш бошқармасининг 4 разрядли ғишт терувчиси Рихсивой Мусаев олди. Учинчи ўрин эса 6-трест 33-қурилиш бошқармасининг ғишт терувчиси Владимир Кравченкога насиб этди.

Ғолиблар Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, Тошкент шаҳар комсомол комитети, «Главташкентстрой», қурилиш ва бинокорлик саноати ишчилари Тошкент область касаба союз комитетининг Фахрий ёрлиқлари ҳамда пул мукофотлари билан тақдирландилар.

СУРАТДА: конкурсда иккинчи ўринни олган 153-трест 14-қурилиш бошқармасининг ғишт терувчиси Рихсивой Мусаев ва унинг ёрдамчиси Алефтина Семёновага Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг масъул ходими Фахрий ёрлиқ топширмоқда.

И. Шоинағомов фотоси.

Футбол

ҒАЛАБАГА ТЕНГ МАҒЛУБИЯТ

Кеча Совет Иттифоқининг икки командаси — ЦСКА ва «Спартак» футбол бўйича Европа совринлари учун жавоб учрашувларини ўтказдилар.

Москва спартакчилари Чехословакиянинг Кошица шаҳрида «ВСС» командаси билан иккинчи марта куч синашдилар. Бу ўйин 2:1 ҳисоби билан майдон эгалари фойдасига тугади. Шундай бўлса ҳам «Спартак» УЕФА Кубогининг 1/16 финалида курашни давом эттириш ҳуқуқини қўлга киритди. Чунки, Европа совринлари учун курашда ўзгалар майдонида киритилган бир тўп икки тўп ўрнини босади. Икки учрашув натижасида «Спартак» 4:2 ҳисобида ғалаба қозонди.

Москвада Европа чемпионлари Кубоги учун бўлиб ўтган ЦСКА — «Галатасарай» (Туркия) учрашувида тўпларни ҳисоблаб ўтиришга ҳожат бўлмади. Стамбул шаҳрида дуранг (1:1) натижага эришган мамлакатимизнинг ўтган йилги чемпионлари жавоб матчида 3:0 ҳисобида ғалаба қозондилар. Тўпларни 6 ва 75-минутларда Дорофеев ва 85-минутда Оглоблин киритишди. Армиячилар ҳам соврин учун курашнинг навбатдаги босқичида иштирок этадилар.

Бугун

Москвада Европа Кубок эгалари Кубоги учун пойтахт динамочилари Грециянинг «Олимпиакос» командаси билан қайта учрашадилар. Бу коллективларнинг биринчи ўйинида «Динамо» 2:0 ҳисобида ғалаба қозонган эди.

Уй муборак

ТЎҚҚИЗ ҚАВАТЛИ БИНОЛАР

6-қурилиш трестининг 27-бошқармаси азаматлари тўққиз қаватли бинолар қуриш техникасини мукаммал эгаллайдилар.

Бугун

Чилонзор массивининг Г-11 кварталида тўққиз қаватли ҳашаматли уй-жой биноси қўлдан чиқарилди. Яқинда бу ерда уй тўйлари бошланади. Бундан ташқари Черданцев массивида ҳам яна бир тўққиз қаватли бино қурилиши ниҳоясига етказилди.

Қурувчилар шу ойда баракали меҳнат қилмоқдалар. Шимол массивининг «Б» қисми биринчи кварталида бир йўла тўртта уй фойдаланишга тайёрланди. 96 ва 72 квартирали бу биноларда ҳамма шароитлар муҳайё этилган.

ПАХТА — ифтихоримиз

ПАХТА ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТУҒРИСИДА 29 СЕНТЯБРГА БУЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	мавсум бошидан
Қашқадарё	2.14	61,27
Сурхондарё	2,39	57,75
Сирдарё	4,43	57,27
Тошкент	3,55	56,87
Андижон	3,43	54,09
Наманган	3,40	47.74
Бухоро	2,87	47,06
Фарғона	2,48	40.85
Самарқанд	3,21	40,01
Хоразм	2,82	26,51
ҚҚ АССР	2.72	23,44

РЕСПУБЛИКА БЎЙИЧА: БИР КУНДА — 3,06, МАВСУМ БОШИДАН — 46,69.

2.000.000 ТОННА ПАХТА ТАЙЁР!

1-босмахонада Турсуной Самадовани кишилар яхши билади. Турсуной опа ўзининг меҳнатсеварлиги, ишбилармонлиги ва ташаббускорлиги билан коллектив ҳурматини қозонган. У шаҳар Советининг депутати сифатида катта жамоатчилик ишларини амалга оширяпти.

СУРАТДА: 1-босмахона муқовалаш цехининг илғор ишчиси Турсуной Самадова.

О. Искандаров фотоси.

*КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

Муваффақият ташкилотчилари

«Главташкентстрой»-га қарашли қурилиш трестлари, саноат корхоналари, транспорт бошқармаси коллективлари фидокорона меҳнат қилиб, ишлаб чиқаришда юқори унумдорликка эришиш учун астойдил курашмоқдалар. Бу умумхалқ курашида актив иштирок этаётган «Пардозлаш» трести коллективи ҳам зиммадаги топшириқни доимо муддатидан илгари бажариб, пешқадамлар сафидан ўрин олиб келяпти. Аҳил коллектив кучи билан тўққизинчи беш йиллик тўнғич йилининг саккиз ойи давомида пландаги ўн уч миллион саккиз юз тўқсон саккиз минг ўрнига ўн тўрт миллион уч юз икки минг сўмлик пардоз ишлари сифатли бажарилди. Давлат плани 102,9 процент қилиб адо этилди.

Йил бошидан шу вақтга қадар саксон етти минг етти юз ўттиз олти квадрат метр турар-жой, еттита бир минг саккиз юз йигирма ўринли болалар боғчалари, бешта 5586 ўринли мактаб, фармацевтика институти комплекси, онкология диспансери, кўп профилли шифохонанинг болалар корпуси объектлари ишга тушди. Ўлкашунослик илмий текшириш институти, бир юз йигирма ўринли 2-асаб касалликлари шифохонаси ва бир неча маданий-маиший бинолари қурилиб ҳамшаҳарларимиз ихтиёрига топширилди.

Бундай қувончли меҳнат зафарларининг қўлга киритилишида трест бирлашган касаба союз комитети томонидан амалга оширилаётган ишлар диққатга сазовордир. Трестга қарашли саккизта бошқарма ва битта қурилиш материаллари комбинати коллективлари ўртасида ўзаро социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган.

Ҳар бир коллектив бу ўзаро беллашувда ғолиб чиқиш учун ҳаракат қилиб, ўзига топширилган вазифани ортиғи билан бажаришга, сифат ва суръатга алоҳида эътибор беряпти. Иш вақтидан унумли фойдаланиш, тежамкорлик ҳамда юқори меҳнат унумдорлигига эришиш пардозловчиларнинг асосий шиоридир.

Мард майдонда синалади деганларидек, вақтдан, машина ва механизмлардан унумли фойдаланаётган коллективлар бу мусобақада карвонбошилик қилишмоқда. Иккинчи квартал кўрсаткичлари бўйича юқори натижаларга эришган 28-бошқарма коллективи биринчи ўринни эгаллаб, трест кўчма Қизил байроғини қўлга киритишга муваффақ бўлди. Бошқарма бинокорлари саккиз ойлик планни 102,9 процент қилиб адо этишди. Ҳар бир пардозловчига ҳисоблаганда ишлаб чиқариш нормаси 122,6 процентни ташкил этди. Тўрт минг саккиз юз сўм фойда кўрилди.

Ана шундай юқори кўрсаткичга эришган «Термоизоляция» бошқармаси иккинчи, 44-бошқарма коллективи эса учинчи ўринни эгаллаган. Бу икки коллектив ҳам давлат планини ортиғи билан адо этиб, ўн тўрт минг сўм маблағни тежашга муваффақ бўлди.

Дарҳақиқат, қайси бир корхона ёки ташкилотда социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган бўлса, ютуқ ҳам шу ерда бўлади. Трестда шу йилдан бошлаб бригадалараро мусобақа ташкил этилди. Бу эса ҳар бир бригадада ой сайин янги-янги муваффақиятларга эришиш, бошқармада давлат планини мунтазам ошириш билан бажарилишига замин яратяпти.

Трест бинокорлари меҳнат қилаётган барча объектларда КПСС XXIV съезди Директиваларидан цитаталар ёзилган плакатлар, социалистик мусобақага оид шиорлар, мазкур бино паспортлари бор. Трест ва бошқармаларда квартал ва йиллик давлат планларини муддатидан илгари бажариш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятлари, мусобақа пешқадамларининг расмлари қўйилган Ҳурмат тахталари мавжуд.

Ҳозирги кунда трест бўйича олтмиш учта бригада коллективи коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли номни қўлга киритган бўлса, қирқ етти бригада коллективи эса шу ном учун астойдил курашмоқда. 1100 киши коммунистик меҳнат зарбдорларидир.

Трестнинг фахри бўлган 11-бошқармадаги Рўзи Тоғаев, Насрулла Маннопов. 28-бошқармадаги Петр Совчук, Илья Кураев, 24-бошқармадаги Андрей Будало, 29-бошқармадаги Андрей Горбуновлар етакчилигидаги сувоқчи, бўёқчи, комплекслашган бригада азаматлари ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб, ўртоқларига намуна бўлмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори яқинда ўтказилган партия хўжалик активи йиғилишида кенг муҳокама қилинди. Унда ҳар бир бошқарма коллективи социалистик мусобақа масалалари юзасидан аниқ тадбирлар белгилаб, қўшимча мажбуриятлар олишди.

Социалистик мусобақани ҳар тарафлама кенг қулоч ёйдиришга аҳд қилган трест коллективи турар-жойларни фойдаланишга топшириш йиллик планини муддатидан ўн уч кун илгари, қурилиш-монтаж ишлари топшириғини 22 декабрда, болалар муассасаларини қуриш бўйича йиллик топшириқни 18 декабрда бажаришга қарор қилишди.

Бошқарма, участка, бригадалараро социалистик мусобақа қандай йўлга қўйилганлиги, унинг бориши, илғор иш тажрибаларини оммалаштириш ҳамда мусобақанинг якунланишини трест партия комитети доимо назорат қилиб боради.

— Социалистик мусобақани тўғри ташкил этиш, меҳнат унумдорлигини оширишнинг асосий омилидир,— дейди трест бирлашган касаба союз комитетининг раиси Роберт Солиҳов. — Жонажон партиямизнинг бу соҳадаги кўрсатмаларига амалий иш билан жавоб беришга аҳд қилган коллективимиз шу кунларда иш сифатини яхшилаш, илғор тажрибаларни кенг жорий этиш, машина ва механизмлардан баракали фойдаланишга алоҳида аҳамият бериб, ой сайин юксак чўққилар сари одимлаяпти.

Ҳақиқатан ҳам социалистик мусобақа ютуқлар гарови ҳисобланади. Унинг қувончли натижа беришини яхши ҳис қилган трест бирлашган касаба союз комитети партия комитетининг бевосита ҳамкорлигида тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили планини барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли ҳал этилиши учун бутун куч ва имкониятларни ишга солляпти.

Э. ТУЛАГАНОВ.

*Шарафли касб эгалари

НУРЛИ ЙЎЛ

Қаршимизда Асқар ака ўтирибди. У шаҳримиздаги Куйбишев район электр тармоғида бригада бошлиғи. Ёши 60 дан ошган, сочлари парвардадек оқарган бўлсада, чеҳраси нуроний. Лекин, ҳали анча тетик.

Ҳалитдан бери суҳбатлашяпмиз. Аввалига гапимиз қовушмади. Саволларимизга кесиб-кесиб жавоб берди. Мавзу электрга кўчди-ю, тамомила ўзгарди қолди. Чуқур кўзлари нурланди, энди стулга жойлашиб ўтириб олдида, гапга тушиб кетди.

— Электрда фазилат кўп. Атрофга қаранг. Назаримда бутун оламни электр кучи юргазиб тургандай. Заводни ҳам, фабрикани ҳам, қурилишнинг ҳам нони электр. У бир зум бўлмай қолсин-чи?! Электр ҳаётимизга шунақанги сингиб кетганки...

Энди олдимизда район электр тармоғининг бошлиғи Борис Николаевич Салов таърифлаган одам ўтирарди. Салов Асқар акани ишига жуда меҳр қўйган, жонкуяр киши деб айтган эди. Асқар ака электр ҳақида гапиришга оғиз жуфтлаши билан Саловнинг таъриф-тавсифи кўз ўнгимизда гавдаланди. Бригада бошлиғининг ҳаяжонланиб сўзлаётганини кўриб, унинг бу касбга қизиқиши, шаҳарга электр тармоғи тортган кезлари ҳақида савол бердик.

Асқар ака асли янгийўллик. Районнинг Тошкентга яқин жойлашган собиқ «Қизил эркин» колхозининг активларидан бири бўлган. У қишлоқ хўжалик артелини тузишда қатнашган. Жонкуярлигидан кўпларнинг ҳурматини қозонган. Бу орада қуйи Бўзсув ГЭСидан Тошкент шаҳрига сим тортила бошланди. Колхозга ҳам шу станциядан электр олишга рухсат берилади. Энди қишлоқ хўжалик артелига мутахассис керак. Электр сими тортишни биладиган одам бўлмагандан кейин қишлоққа чироқ келтириш осон гапми?! Колхоз активлари йиғилишида Асқар ака отилиб чиқди.

— Рухсат берсаларингиз ўзим бораман.

Бу гап кўпчиликка маъқул келди. Уни Тошкент район электр станциясига ўқишга юборишди. Шу-шу Асқар ака электрмонтёр бўлиб кетди. Аввал қишлоққа Ильич нурлари келтирилди. Сўнг Тошкентнинг Эски шаҳар қисмидаги хонадонларга электр сими тортиб келди.

— Хонадонларга сим тортган пайтларимизда ҳали баъзилар электр ҳақида тасаввурга эга эмас эди,—дейди А. Шукуров.— Самарқанд дарвозадаги «Учқун» маҳалласида ишлаганимизда бўлган бир суҳбат хотирамда қолган. Эсласам кулгим қистайди. Зойид ака деган бўларди. Уйига электр киритдик. Хайр-хўшлашиб чиқиб келаётганимизда у мени имлаб чақирди.

— Ўғлим, қилган ишларингиз жуда савоб бўлди-ю, уни ёқиш нима бўлади? Тушунтириб кетинглар. «Интерес»га қаердан керосин қуйилади. Кейин қидириб юрмайлик...

Ўша вақтларда Тошкент шаҳрида ҳам электр чироғи ноёб нарса эди. Энди шаҳримизни тунда томоша қилсангиз, электр чироқлари чамандек бўлиб кетади.

Асқар аканинг номи Тошкентни электрлаштириш билан боғлиқ. Агар шаҳримизда унинг қадами етмаган кўча йўқ, десак муболаға қилмаган бўламиз. 1929 йилда Тошкентда борйўғи 30—35 киоска бор экан. Ҳозир киоскаларни санаб адоғига етиб бўлмайди. У республикамиздаги тўнғич электр станция — Бўзсув ГЭСининг симини тортишдан то Тошкент иссиқлик электр станцияси электр энергиясини буюртмачиларга узатишгача бўлган даврда тинимсиз ишлаб келяпти. Оқтепа ГЭСи, Салор ГЭСларини қуриш, Улуғ Ватан уруши йилларида биринчи ва иккинчи Оққовоқ электр станцияси симларининг тортилиши ҳам Асқар аканинг иштирокида бўлган.

Асқар ака ҳозир пенсияга чиқиб юрса юрадиган пайт. Ҳеч ким бир нарса демайди. Лекин, у ишда қолишни афзал билди. Ҳозир монтёрлар бригадасига бошчилик қиляпти. Вазифасини сидқидилдан, обдон ўринлатиб бажармоқда.

Асқар аканинг оиласини ҳам электрчилар оиласи деса бўлади. Фарзандларининг кўпчилиги ўз ҳаётини шу соҳа билан боғлаган. Катта ўғли Маҳмудбек Шукуров район электр станциясида подстанция бошлиғи бўлиб ишлайди. Ўртанчаси Илҳомбек Чилонзор район электр тармоғида мастер. Йўлдошбек Шукуров Чилонзор район электр тармоғи ходими. Кенжа ўғли Муродбек бўлса ўрта мактаб талабаси.

— Ўғилларимга электрчи бўлинглар деб айтмаганман,— дейди Асқар ака Шукуров. — Ўғлари меҳр қўйишган бу касбга. Бундан жуда хурсанд бўламан. Ҳамма касб — эгасига ширин. Менга бу касбимдан кўра улуғроғи йўқ. Балки ўғилларим ҳам шундай хулосага келишгандир. Қон томирларидек симлардан чор атрофга таралган электр энергия оилалар, улкан завод ва фабрикалар хизматида. Ҳамманинг юмушини осон қилиб бераяпти.

Шундай касб эгаси бўлиш шарафли эмасми? Социалистик Меҳнат Қаҳрамони электрчи Асқар ота Шукуров ва унинг оиласи учун бу шарафли касб, албатта.

С. МУҲИДДИНОВ.

„ТОШКЕНТ ОҚШОМИ"ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«КЎЧАЛАР ОЗОДА БЎЛСИН»

20 июль сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий хабарда Анҳор бўйидаги Ўрда кўприги атрофида санитария қоидаларига эътибор берилмаётгани, кўчанинг ҳар ерида ахлат уюмлари ётгани танқид қилинган эди.

Шаҳар ободончилик Бош бошқармасидан олинган жавобда кўрсатилишича, бу масалага алоҳида эътибор берилган ва кўчаларнинг санитария ҳолатини яхшилаш юзасидан зарур тадбирлар белгиланган.

ОҚШОМ газеталари саҳифаларида

КУЗ НЕЪМАТЛАРИ

Кеча шаҳримизга куз неъматлари ортилган бир нечта темир йўл состави ва баржа келди, дейилади оқшомги «Горьковский рабочий» газетасида босилган хабарда.—Туркманистонлик деҳқонлар 12 вагон қовун юборишибди, Доғистондан 8 вагон тарвуз келди. Астрахандан йўлга чиққан баржада эса 180 тонна тарвуз, 80 тонна помидор бор эди. 200 тонна Астрахань помидори юкланган баржа ҳам бўшатила бошланди.

Болгария узумлари ортилган бутун бир состав —20 вагон ҳам шаҳримизга етиб келди. Сабзавот ва мева ортилган янги баржа ва поездлар йўлда келяпти.

МЕТАЛЛ ЎРНИГА ПЛАСТМАССА

Ленинградлик кран қурувчилар яратаётган конструкцияларни чидамли қилишда химия яқин ёрдамчи бўлиб қолди. С. М. Киров номидаги юк ортиш ва тушириш ускуналари заводи мутахассислари машинанинг юздан ортиқ деталини турли хил пластик материаллардан тайёрлашни таклиф қилдилар.

Заводнинг тўққизинчи беш йилликдаги социал тараққиёт планида юк кўтарадиган ускуналарнинг 140 тадан ортиқ деталини замонавий пластик материаллардан ишлаш назарда тутилади. Ҳатто, машинист ва кранчиларнинг кабиналарини ҳам,— деб ёзади «Вечерний Ленинград» газетаси,—завод конструкторлари ойнали пластикадан тайёрлашни таклиф қилишаяпти. Бундай ёруғ хона, мутахассисларнинг айтишича, ишчининг меҳнатини енгиллаштиради: атрофни яхши кўриш имконини беради, шовқинни камайтиради.

Катта кранларда қўлланиладиган бу янгилик қимматли тунукага бўлган талабни минг килограммга камайтиради.

ДАРЁ ТУБИДАГИ МАМОНТ

Липецкдаги геология-қидирув экспедицияси СССР Фанлар академиясига ажойиб топилма топганликларини маълум қилди: улар Чаплигин шаҳри яқинидаги Становая Ряса дарёси тубидан мамонт суяклари уюмини топишди. Мутахассисларнинг тахмин қилишича, дарё бу қадимий ҳайвонларнинг ўзига хос қабристонини ювиб кетган бўлса керак. Ўрта Рус тепалигининг бу ерида мамонт суякларининг бундай катта миқдори биринчи марта топилиши деб,—ёзади «Вечерняя Москва» газетаси.

Тўқимачилик машинасозлиги Давлат махсус конструкторлик бюросининг Тошкент филиали қошидаги тажриба цехи коллективи янги Р—260—4—2 маркали машинанинг дастлабки намунасини тайёрламоқда.

СУРАТДА: пешқадам слесарлардан Борис Шапиро билан Николай Соколов янги машинани монтаж қилишмоқда.

САЁҲАТЧИЛАР УЧУН

Ўрта Осиё йўлларида ҳар йили саёҳатчилар оқими кўпайиб боряпти. Меҳмонларни Ўзбекистон ҳаёти билан кенгроқ таништириш мақсадида янги-янги маршрутлар тузилмоқда.

Москвадаги геодезия ва картография бошқармаси тузган янги маршрут Тошкентдан бошланади. Меҳмонлар шаҳарда беш кун бўлиб, сайр қиладилар. Шу орада Чимён ва Чорвоққа борилади.

Гулистон, Жиззах, Самарқанд, Бухоро, Ашхобод шаҳарлари маршрутнинг асосий пунктлари қилиб олинган. Меҳмонлар тарихий ёдгорликлар билан танишадилар, ажойиб кишилар билан учрашадилар.

*Беш йиллик вахтасида

ПЛАНГА ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТ

Улуғ Октябрнинг 54 йиллиги шарафига байрамолди вахтасида туриш тўғрисида Москва корхоналарининг бошлаб берган ташаббуслари трикотаж фирмаси коллективи учун айни муддао бўлди. Ташаббусга қўшилган трикотажчилар ўзаро социалистик мусобақани кенг авж олдирдилар ва ютуқларни қўлга киритдилар.

Бугун

фирманинг тўққиз ойлик планга қўшимча реализация қилган маҳсулоти ярим миллион сўмга етди. Коллектив қозир меҳнат календаридан бир ҳафта олдинга одимлаб кетди.

— Ана шу тежалган кунларда давлатга қанча маҳсулот етказиб бериш мумкин!

Бу саволга иқтисодчилар шундай жавоб беришди:

— Бир ҳафтада 70 минг дона ёки 550 минг сўмлик трикотаж буюмлари ишлаб чиқарилади. Илғорлар тўққиз ойлик планга қўшимча ана шунча маҳсулотни савдо ташкилотларига етказиб берадилар.

КПСС Марказий Комитети сентябрь қарорини мамнунлик билан кутиб олган ишчи-хизматчилар амалий тадбирлар белгилашди. Меҳнат унумдорлиги планда белгиланганидан 6 процент ортди, планга қўшимча кўрилган фойда уч юз минг сўмга етди.

Иқтисодий тежамкорлик юришида ҳам ютуқлар катта: 400 минг сўмлик асосий ва ёрдамчи материаллар, юз минг киловатт-соат электр энергия тежаб қолинди.

Октябрь олди вахтасида турган фирма коллективи беш йиллик биринчи йил ишлаб чиқариш топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун оширилган мажбурият қабул қилди.

Фирманинг Р. Пўлатов, Р. Ҳасанова, Р. Рисқиева, Р. Аҳмедова, Л. Феоктистова каби ўнлаб илғорлари 1972 йил ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Фаровон ҳаётимизни газета-журналларсиз тасаввур этиш мумкин эмас. Собир Раҳимов районидаги Акмал Икромов номи билан аталувчи 185-ўрта мактаб ўқитувчилари ва ўқувчилари орасида ҳам 1972 йил газета-журналларига обуна тўплаш қизғин бормоқда. Муяссар Сарварова, Раиса Раҳимова, Абдувоҳид Мирзиёдов, Жалил Толипов сингари ўқитувчиларнинг ҳар бири 7—8 номдаги илмий-техника, адабий-бадиий, методик газета-журналларга обуна бўлдилар. «Правда», «Известия», «Совет Ўзбекистони», «Тошкент оқшоми», «Физика в школе», «Фан ва турмуш» сингари газета ҳамда журналларга қизиқиш, айниқса катта бўлмоқда.

Мактабнинг 800 га яқин ўқувчилари ҳам обуна тўплаш кампаниясини уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар. Қисқа вақт ичида 500 сўмга яқин обуна тўпланди.

Қ. МАЛИКОВ.

Умидвормиз

2-Қорақамиш массивининг 4-микрорайонида қад кўтараётган озиқ-овқат магазини май ойида фойдаланишга топширилиши керак эди. Қурилишнинг суст олиб борилиши натижасида магазин ҳалигача ишга тушмади. Натижада аҳоли озиқ-овқат харид қилиш учун бир неча километрлаб йўл босяпти. Бу ерда шу вақтгача сартарошхона, пойафзал ремонти устахонаси йўқлиги ҳаммани таажжубга солади. Наҳотки, меҳнаткашлар учун энг зарур бўлган бу маиший биноларнинг қурилиши шунчалик пайсалга солинса!

Микрорайонда тартиб сақлаш, ободончилик ишларини янада авж олдириш мақсадида маҳалла комитетининг составы сайланган. Комитет аъзолари маҳаллага ном бериш ва ўзлари учун махсус хона ажратиб беришни талаб қилиб бир неча бор Собир Раҳимов район ижроия комитетига мурожаат қилишган. Лекин ҳанузгача уларнинг талаби қондирилмаяпти.

Маҳалла аҳолиси юқоридаги истакларни тез кунларда амалга оширишдан умидвор.

Бир группа активлар номидан.

Н. РИХСИЕВ.

ЎЙЛАБ КЎРИШСИН

Янгиобод массивига Навоий театри бекатидан 26, 30-автобуслар, Сельмаш бекатидан эса 15, 23-автобуслар қатнови йўлга қўйилди. Бироқ кўпинча кеч соат олтидан кейин йўловчилар бир-икки соатлаб автобус кутишади. Мана, бир мисол. 13 сентябрь куни биз бекатга кеч соат олти яримда келдик. Бир соат кутдик, ҳамон автобус кўринмасди. Тоқатимиз тоқ бўлиб диспетчерга шикоят қилдик.

Қизиқ, Янгиободдек минглаб аҳоли яшайдиган массивга наҳот соат олтигача автобус қатнаса? Хўш, унда кечки сменадан бўшаган ишчилар, олий ўқув юртларида таълим олаётган студентлар массивга пиёда қайтадиларми? Бу ҳақда автопарк раҳбарлари бир ўйлаб кўрсалар яхши бўларди.

Т. ПЎЛАТОВ,
область ижроия комитетининг ходими.

Ж. АКОПОВ,
область партия комитетининг ходими.

Х. МАЖИДОВ,
ишчи.

ЖОНАЖОН РЕСПУБЛИКАМИЗДА

КОЛХОЗДАГИ ЭНГ ЯХШИ БРИГАДА

ШАҲРИСАБЗ. Шаҳрисабздаги Ленин номли колхознинг йигирма яшар коммунист қиз Гиё Қаюмова бошлиқ бригадаси тайёрлов пунктига йиллик план ҳисобидан сўнгги тонналарни жўнатди. Уч йил муқаддам шу ердаги ўн йиллик мактабни битириб чиққан йигит-қизлардан тузилган ана шу ёшлар коллективи районда биринчи бўлиб мажбурият ҳисобига пахта топшира бошлади.

Бригада аъзолари мактабда ўқиб юрган чоғлариданоқ пахтакор бўлишни ҳавас қилган эдилар. Йигит-қизлар Гиёнинг ташаббуси билан колхознинг ўзида ишлай бошладилар. Бригадир ва унинг дўстлари етуклик аттестати билан бирга механизаторлар курсини тамомлаганликлари тўғрисидаги гувоҳномани олдилар.

Бригадага колхоздаги энг қийин, қўриқ ер берилди. Лекин ёш пахтакорлар шу ерда ҳам мўл ҳосил кўтармоқдалар. Қирқ гектар ернинг ҳар гектаридан ҳозиргача 31 центнердан пахта териб олинди. План ўн кунда бажарилди. Биронта чаноқдаги пахтага ҳам теримчиларнинг қўли тегкани йўқ. Бу ерда ҳар куни учта машина далага чиқарилади. (ЎзТАГ).

Меҳнатни илмий уюштиришга эътибор

ЯНГИЕР. Бу ерда «Мирзачўл совхозларида пахтани машинада теришда меҳнатни илмий уюштириш», деган варақа чиқарилди. «Голодностепьстрой» бошқармасининг меҳнатни илмий уюштириш штаби нашр этаётган бу варақада хўжалик ҳисобидаги 30-участкада Аҳмад Турсунов бригадаси механизаторларининг иш тажрибаси ҳикоя қилиб берилган. Машиналарни группа методи билан ишлатиш ва пахтани тайёрлаш пунктига элтиб бериш чоғида меҳнатни пухта ташкил этиш туфайли бригада пахтани машинада териб олиш планини Сирдарё областида биринчи бўлиб бажарди. Давлатга 105 тонна пахта топширилди. «ВЛКСМ XV съезди» совхозидаги механик хайдовчи Ўлжабой Қодировнинг иши тўғрисида ҳам варақада ҳикоя қилиб берилган. У бир кунда икки қаторли машина билан 14 тоннадан пахта термоқда.

(ЎзТАГ).

Консервачилар муваффақияти

ҚЎҚОН. (ЎзТАГ мухбири). «Ўзбекбирлашув»нинг Қўқондаги консерва заводи коллективи тўққизинчи беш йиллик биринчи йили планини бажарди. Матбуот кооперацияси магазинларига уч миллион етти юз минг банка консерва жўнатилди.

Бу муваффақият — технология асбоб-ускуналаридан яхши фойдаланиш натижаси бўлди, шу туфайли ишлаб чиқариш суръатлари анча ошди. Бу йил корхона колхоз ва совхозлардан кўп миқдорда сабзавот ва мева олди, бу эса техникадан унумли фойдаланиш имконини берди.

Завод коллективи йил охиригача планга қўшимча равишда икки миллион уч юз минг шартли банка консерва ишлаб чиқаришга сўз берди.

Ўртабулоқ кони ишга туширилди

Ўртабулоқ табиий газ конини давлат комиссияси қабул қилиб олди. «Бухоранефтегаз» бирлашмасининг меҳнатчилари бу ерда еттита кон қудуғини тайёрлаб бердилар.

Бу кондаги газ запаслари юз миллиард куб метр деб ҳисобланмоқда. Ўртабулоқда яна олтита кон қудуқ пармалашга ва иккинчи газ йиғиш пунктини қуришга киришилди. Бу қудуқ ва пунктлар ҳар кеча-кундузда қўшимча равишда тўрт миллион куб метр газ берадиган бўлади.

(ЎзТАГ.

ТОШКЕНТ. «Компрессор» заводининг машинасозлари Улуғ Октябрнинг 54 йиллиги шарафига бошланган меҳнат вахтасини кун сайин авж олдирмоқдалар.

СУРАТДА: корхонанинг 1972 йил ҳисобига меҳнат қилаётган пешқадам слесари КПСС аъзоси Маҳмуд Мирзажонов. М. Нуриддинов фотолари.

МИРЗО ТУРСУНЗОДА — 60 ЁШДА

Мирзо ТУРСУНЗОДА,

ШОИР

Эй шоир, юрагинг ёнсин доимо,
Ва ўзинг ёнишдан чўчима асло!
Ёнишдан яралар темиру пўлат,
Ёнишдан ловиллар гулхан муҳаббат
Гар офтоб ёнмаса, сароб бўлади,
Гул ҳаёт бенуру хароб бўлади.
Гар ёниш бўлмаса диллар тош бўлар.
Сафоли манзиллар тез одош бўлар.
Гар ёниш бўлмаса, бўлмас интилиш,
Гуллашу юксалиш, хуллас ҳар бир иш!
Эй шоир, ёнишдан қилмагил нола,
Ёнишку висолни этар ҳавола.
Ёнишни билмасанг, ёниш ҳам қийин,
Ёнишни билмасанг, ёр бўлмас тайин,
Дил тандир, шеър эса сачраб чиққан чўғ,
Фонтандек отилиб янграсин қўшиқ!
Шу йўлда эрийди тошбағир кўнгил,
Юракдан ёнсанг сен ёнар ёринг ҳам,
Шунда у вафодор, чинакам ҳамдам!
Эй шоир, доимо ёнсин юрагинг,
Агар сен ёнмасанг, йўқдир керагинг!

ЮБИЛЯР ҲАҚИДА

«Осиё овози» поэмасини ўқиган китобхонлар кенг оммаси бу асарни ёлғиз уйғонмоқда бўлган Шарқ ҳақидаги асар деб ўйламай, балки ғалабага эришаётган жаҳонни янгилаётган Шарқ ҳақида ёзилган асар, деб қабул қиладилар.

Шароф РАШИДОВ.

* * *

Ҳар бир даврда одамлар туғилаверади, яшайверади, ўлаверади. Лекин Мирзо Турсунзода бу мангу ҳаракатни ўзига хос янгидан ҳис этадиган қилиб бизга тақдим этди.

Николай ТИХОНОВ.

ДАФТАРДАН ВАРАҚЛАР

Менинг асосий мавзуим озодлик ва шундай бўлиб қолаверади.

* * *

XV-асрда Шарқнинг шеърият хазинаси икки сиймо — Абдураҳмон Жомий ва Алишер Навоий ижоди билан фахрланади. Лекин ундан кейин ана шундай тенгсиз икки талант соҳиби бўлганлигини билмайман. Бу икки буюк зотни бирбиридан ажратиш бирбиридан устун қўйиш мумкин эмас.

* * *

Шеърият булоқдай қайнаб тошган бир пайтда, Алишер Навоий ижод осмонида қуёш бўлиб порлади. Ўша вақтда ижод этган бошқа шоирлар шу нурли қуёш атрофидаги юлдузлардир.

* * *

Халқлар дўстлиги — бу улуғ куч. Ана шу куч халқларни янги урушга тортиш учун ҳаракат қилаётган империализмга қақшатқич зарба бермоқда.

Уйғоқ қитъалар куйчиси

ҚИТЪАЛАРДАН-қитъаларга ўтиб, миллион-миллион ўқувчилар қалбидан муносиб жой олган совет адибларидан бири, кўпмиллатли совет адабиётининг кўзга кўринган намояндаси, тожик совет адабиётининг йирик арбоби Мирзо Турсунзодадир.

М. Турсунзода Тожикистон ССР, Шоҳриқнов районининг Қоратоғ қишлоғида дурадгор оиласида дунёга келади. Ота-она меҳридан эрта жудо бўлган Мирзо болалик ва ўспиринликнинг машаққатли ва уқубатли дамларини бошдан кечиради.

Ўлкада барқ урган инқилоб қуёши миллионлар қатори бўлажак шоир қалбини ҳам иситади ва уни ўз оғушига олади. Мактаб-интернатда таълим-тарбия олган зийрак ва ақлли Мирзо илм чўққиларини эгаллаш мақсадида Тошкентдаги ўқитувчилар тайёрлов институтига ўқишга келади. Адабиётга эҳтироси кучли бўлган М. Турсунзода тожик, рус ва ўзбек адабиёти классиклари асарларини ва айниқса, А. М. Горький, В. В. Маяковский, Ҳамза, Айний, Абдулла Қодирий ва Лоҳутий каби адибларнинг ўлмас асарларини зўр завқ-шавқ билан ўқийди ва 1928—1929 йиллардан бошлаб матбуот саҳифаларида кўрина бошлайди.

Шоирнинг биринчи тўплами «Ғалаба байроғи» номи билан 1932 йилда нашр эттирилади. Шундан кейин унинг «Ўртоғимга», «Қуёшли ўлка», «Куз ва баҳор» каби ўнлаб шеърий мажмуалари ва поэмалари тожик ва рус тилларида босилиб чиқади. Шоир урушгача бўлган беш йилликлар даврида «Ёшлик қўшиғи», «Дил-дили Зайнаб», «Ўтдан ҳазар қил», «Чаманистон», «Олтин ўлка», «Магнит», «Оловдан сақлан», «Оҳанграбо», «Назокат», «Ҳамида», «Хомхаёл», «Ҳисор водийси», «Гулчи», «Канал келди», «Баҳодир халқ» каби қатор поэтик асарлари ва публицистик мақолаларини ёзди. Турли мавзуларда ёзилган бу асарларида шоир совет кишиларининг яратувчилик ва бунёдкорлик шижоатини улуғлайди.

Шоир ўзининг «В. И. Ленинга» номли шеърида пролетариатнинг буюк генийси В. И. Ленинни мадҳ этади.

Маълумки, немис фашист газандалари билан олиб борилган урушнинг даҳшатли йиллари ҳар бир совет ёзувчиси учун ҳам синов йиллари бўлди. Ватанпарвар шоир М. Турсунзода халқимизни она-Ватан ҳимоясига, ватанпарварликка отлантирувчи қатор шеърлар, достонлар, очерклар, ҳикоялар ва публицистик мақолалар ёзди.

Адибнинг уруш даврида яратган «Ҳаргиз», «Ҳамширалар», «Хайр, азиз она», «Урушга», «Мардлик манбаи», «Тожик баҳодири», «Ўғлинг келади», «Ватан ўғли» каби асарлари шу куннинг акс садоси бўлиб майдонга отилди.

Шоир М. Турсунзода урушдан кейинги тинч қурилиш даврида айниқса самарали ижод этди. Унинг бу даврларда қаламга олган темасида ёвуз душман томондан вайронага айлантирилган шаҳар ва қишлоқларни тиклаш, янгидан йирик иншоотлар барпо этиш жонажон партиямизнинг халқимизнинг маданий-маиший фаровонлигини оширишдаги оталарча ғамхўрлиги мадҳ этилади.

Давримизнинг машҳур ёзувчиси, тинчликнинг оташин куйчиси Илья Эренбург: «Ёзувчилар гапиришлари, қаттиқ гапиришлари керак, токи қурол-яроғлар тилга кирмасин! Уларнинг овози барча яхши ниятларга қаратилсин», деб ёзган эди. Буни жуда яхши ҳис этган халқпарвар шоир Мирзо Турсунзода ўзининг гражданлик лирик мақолаларидан бирида: «Давлат ва жамият манфаатлари ҳар бир гражданнинг манфаатлари билан маҳкам боғланган бўлса, ҳар бир киши ўз жамияти учун ҳаётнинг энг яхши шаклларини вужудга келтириш учун иштирок этса, буларни эса бизнинг мамлакатимиз мисолида кўриш мумкин, ана шундай идеялар билан тўлиб-тошган лирик асарлар асосан гражданлик ҳиссиёт ва эҳтиросини ифодалай олади», дея баланд овоз билан айтган эди. Бу ажойиб хислат ва фазилатларни биз шоирнинг баракали ва ранг-баранг характердаги ижодида яққол кўришимиз мумкин.

М. Турсунзода ўзининг «Ҳиндистон қиссаси», «Озод Шарқданмен» номли поэтик асарларида бутун Шарқ оламини, жумладан, Англия мустамлакачилари томонидан асоратга, азоб ва уқубатга солинган кўп миллионли эрксевар ҳинд халқлари ҳаётини ҳаққоний тасвирлайди.

Шоирнинг икки бўлимдан иборат «Ҳиндистон қиссаси» китобига киритилган: «Ватанга қайтув», «Ҳиндистон қиссаси» «Ғарбли меҳмон», «Ганг дарёси», «Боғи муаллақ», «Тора Чандри», «Кишинииг ёдида», «Ҳинд сайёҳи», «Тожмаҳал», «Икки йўл», «Мен кўтарган қадаҳ» сингари қатор ғоявий ва бадиий юксак характердаги жўшқин мисрали шеърлари Ҳиндистоннинг гўзал, бой табиий манзараси, исқодли мустамлакачилик азобида яшаб ўз эрки ва мустақиллиги учун тинмай кураш олиб бораётган эркпарвар ҳинд халқи ҳаёти кенг талқин этилган.

Мана, орадан йиллар ўтди. «Уйғон, Осиё халқи, ғафлат кишанларини тилка-пора этиб, эркингни қўлга ол!» — деб мазлум Шарқ халқларига хитоб қилган шоир буюк ҳинд халқи эришган озодлик ва мустақилликни кўриб қувонди ва шу курашчан Шарқ халқлари ҳаётини тасвирлаш мавзуига яна мурожаат этди.

Эндиликда инглиз империалистларини ўз диёридан қувиб чиқариб, озодлик ва мустақилликка эришган, жаҳонда тинчлик ва дўстликнинг умумий курашига катта ҳисса қўшаётган уйғоқ Шарқ халқлари ҳаётига мурожаат этиб, шоир «Осиё овози» номли шеърлар циклини яратишга жазм этди:

Осиё гапирар,
тингланг овозин!
Жўшқин дарё
мавжин,
Ҳайқириқ созин!
Осиё уйғонди,
ухламас уйғоқ,
Бўлади ростлик,
дўстлик
у билан ўртоқ.

Бу жўшқин мисраларни ўқир экансиз, қуллик ва асорат кишанида асрлар бўйи занжирбанд бўлиб келган мазлум Шарқ халқларининг адолат ва ҳаққоният топганини кўриб уларга хайрихоҳлик ва умид билан қарайсиз.

Мана, 1960 йилнинг апрель қуёши ўз эрки ва озодлигига эришган ёш Гвинея республикаси бошида кезиб юрибди. Гвинея халқи зулмга қарши, ваҳшиёна босқинчиликка қарши тик туриб мардларча кураш олиб бориб озод бўлди. Шоир ҳам шу пайтларда ёш Гвинея республикаси пойтахти Конакрида эди. У бу ерда Осиё ва Африка қитъаларининг халқлар бирдамлиги иккинчи конференциясида иштирок этиш учун совет тинчлик тарафдорлари делегациясига бош бўлиб келган эди. Тинчлик минбаридан туриб, янги урушга қарши, тинчлик ва дўстлик байроғи остида халқлар бирлашишлари ва курашишлари зарурлиги тўғрисида кўтаринки руҳ билан оташин нутқ сўзлаётган бир пайтда, ўз халқининг севимли ўғли Мирзо Турсунзодага энг олий мукофот — Ленин мукофоти тақдим этилди. Ўзининг «Осиё овози» ва «Ҳасан аравакаш» номли халққа манзур бўлган юксак асари учун берилган бу олий мукофот шоир руҳини янада баландроқ кўтарди, ижод булоғининг жўш уришини янада активлаштирди.

Яхши қўшиққа, оромбахш куйга юракнинг ўзи таржимон. Шоирнинг «Тонг қўшиғи» лирик шеъридаги оташ, чўғ мисралар жилваси ўқувчи қалбини мафтун этади:

Мен ёзай
Тонг қушин тингла,
бу дам дил розини
Айладим созингга
жўр эл созини.
Мен ёзай
тонгда қўшиқ,
сен куйлагил,
Эртанинг мадҳиясин
ҳам сўйлагил.

Шоирнинг гражданлик ҳис-туйғулари билан, интернационал дўстлик, инсонпарварлик ва гуманизм ҳамда сиёсий оптимистик руҳ билан суғорилган ўлмас поэзиясини уйғоқ қитъалар халқлари зўр мамнуният билан ўқиб-ўрганмоқдалар.

Шоирнинг ўлмас поэтик мисралари жаҳон бўйлаб янграр экан, бу янгроқ куйнинг акс-садоси халқларнинг ядро урушига қарши тинчлик ва дўстлик йўлида олиб бораётган жанговар курашига кўтаринки руҳ ва сиёсий шуур бағишламоқда.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлик комитетининг раиси, СССР Олий Советининг депутати ва Тожикистон ССР Олий Советининг депутати, Тожикистон ёзувчилар союзи правлениесининг раиси, Давлат, Ленин ва Неру мукофотининг лауреати, Тожикистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, оташқалб шоир Мирзо Турсунзоданинг шонли 60 йиллик юбилейи зўр тантана билан нишонланмоқда.

Мажид ҲАСАНОВ,
филология фанлари кандидати.

Янги фан докторларимиз

Маҳоратшунос олим

ҲАР БИР олимнинг юрагига яқин ўз соҳаси бўлади. Адабиётшунослик ва танқидчиликда ҳам шундай. Ўзбек совет адабиётида социалистик реализм методининг шаклланиши хусусида гап очилса, даставвал, атоқли адабиётшунос Иззат Султоннинг номи тилга олинади; янги замон шеъриятимиз таҳлилига бағишланган тадқиқотлар саналганда Озод Шарафиддиновнинг асарларини четлаб ўтиб бўлмайди. Хуллас, бу рўйхатни яна анча давом эттираверишимумкин. Алоҳида улкан соҳани чуқур ва ҳар тарафлама текшираётган шундай олимлардан бири ҳақли равишда Матёқуб Қўшжонов ҳисобланади.

Олим тадқиқотларининг объекти қилиб, ижодининг дастлабки қадамлариданоқ, ўзбек совет прозасини танлади. Унинг диққатга сазовор бўлган барча илмий-танқидий асарлари ўзбек прозаси таҳлилига бағишланган. Албатта, кенг ўқувчилар оммаси М. Қўшжоновнинг драматургия ва шеъриятга доир бир қанча бақувват мақолаларини ҳам ўқишган. Лекин олимнинг аксарият асарлари прозамиз муаммоларидан баҳс этади.

Адабиётшунос 1962 йилда нашр этилган «Ҳаёт ва маҳорат» китобига кирган барча мақолаларида асарларни бадиий маҳорат проблемалари нуқтаи назаридан текширади. Танқидчи ёзувчилар ижодий йўлини «ич»дан ёритишга, уларнинг маҳорат даражасини очишга жазм этади. Ҳолбуки, китоб босилиб чиққан пайтларда адабиётшуносликда асарларни ғоявий-тематик нуқтаи назардан баҳолаш, адабиётнинг ғоявий тараққиёт йўлларини очиш усули етакчи принцип эди. Бадиийлик адабиётнинг ўзига хос хусусияти сифатида етарли тадқиқ этилмаётган эди. Матёқуб Қўшжонов эса «Ҳаёт ва маҳорат» да ғоявийликни бадиийликдан айирмаган ҳолда текширди. Олим кейинчалик яратган барча асарларида ҳам ана шу принципга риоя қилди.

Агар диққат қилсангиз, Матёқуб Қўшжонов қаламга олган ёзувчиларнинг ижоди аввал ҳам талай илмий ишларга мавзу бўлган. Чунончи, Абдулла Қодирий, Ойбек, Абдулла Қаҳҳор каби сўз санъаткорлари ана шундай ижодкорлардандир. Лекин М. Қўшжонов бу адиблар ижоди ҳақида ўз сўзини айта олди; улар асарларининг бошқа тадқиқотчилар эътиборидан четда қолган фазилатларини кашф этди. Олимнинг бу кузатишлари унинг «Ҳаёт, характерлар, маҳорат», «Ойбек маҳорати», «Абдулла Қодирийнинг тасвирлаш санъати», «Ҳаёт ва нафосат», «Маҳорат «сир»лари» ва бошқа китобларида ўз инъикосини топди.

Матёқуб Қўшжонов танқидчи сифатида ҳамиша адолатли, холис ва принципиал йўл тутиб келмоқда. Унинг адабий-танқидий асарлари шу жиҳатдан жамоатчилик ҳурматига сазовор бўлмоқда. Танқидчининг принципиаллиги, ҳаққонийлиги ёш адабиётчиларга ибратдир.

Ҳаёт — М. Қўшжонов тадқиқотларида бадиий асарнинг ҳаққонийлиги ва эстетик кучини белгилайдиган энг ишончли меъзонга айланган. Олимнинг «Санъаткор ва ҳаёт» деб номланган докторлик диссертацияси ана шу жиҳатдан айниқса муҳимдир. Диссертацияда атоқли сўз санъаткори Абдулла Қаҳҳор ижоди юқорида биз тилга олган проблема нуқтаи назаридан қиёсий текширилган. М. Қўшжоновнинг бу салмоқли илмий иши куни кеча Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг катта илмий кенгашида олимлар жамоатчилиги томонидан совет адабиётшунослик фанининг ютуғи сифатида юксак баҳоланди. Унга филология фанлари доктори илмий даражасини бериш тўғрисида якдиллик билан овоз берилди.

Ҳозир Матёқуб Қўшжонов ижодининг айни ёз палласи. У янги-янги ижодий режалар ва ўйлар билан яшаяпти. Биз, муҳтарам адабиётшунос олимимизга ҳамкасблари, шогирд ва мухлислари қаторида туганмас кучқувват, ижодий ғайрат доимо ҳамроҳ бўлишини тилаймиз.

А. ҚУЛЖОНОВ,
М. САЪДИНОВ,
М. САФАРОВ.

Планетамиз янгиликлари

Революция байрами

САНО. Яман халқи монархия режимига барҳам берган сентябрь революциясининг 9 йиллигини байрам қилмоқда. Ёш Яман Араб Республикасининг барпо этилиши ва мустаҳкамланиши қийин шароитларда ўтди. Республика яшаш ва мустақиллик учун сал кам етти йил кураш олиб борди. Совет Иттифоқи республика режимини мусаҳкамлашда, Яман Араб Республикаси суверенитетини сақлашда ҳамда унинг миллий экономикасини ривожлантиришда муҳим роль ўйнади. Яман раҳбарлари Совет Иттифоқининг яман араб халқига бераётган ёрдами беғараз ва дўстона характерда эканлигини ўз нутқларида қайта-қайта таъкидладилар. Ҳозирги вақтда мамлакат бошига уруш туширган оқибат ва қийинчиликларни тугатиш йўлига кириб бормоқда.

(ТАСС).

Болгария Халқ Республикасида ёш авлодни тарбиялаш учун барча шароитлар яратилган. Мамлакатда мингга яқин болалар боғчалари, яслилари, 2200 болалар медицина консультацияси мавжуд.

СУРАТДА: Софияда очилган янги консультациялардан бирида.

Централфото — ТАСС.

ВАҚТ СИНОВИДАН ЎТГАН

КОБИЛ. Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳиршоҳ билан малика Умайранинг СССР да бўлганликлари афғон жамоатчилигининг ҳамон диққат марказида турибди. Ҳафталик умумий сиёсий «Жвандун» газетаси мана шу воқеага мақола бағишлаган, «Афғонистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстлик ҳамда шу икки мамлакат ўртасида мустаҳкамланиб бораётган ҳамкорлик,— деб ёзади газета,— ижтимоий ва сиёсий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшашига намунадир». Бу дўстлик, деб таъкидлайди «Жвандун» вақт синовидан ўтган. 1921 йилнинг 28 февралида дўстлик тўғрисида тузилган тарихий шартнома билан 1931 йилнинг 24 июнида тузилган бетарафлик ва бир-бирларига ҳужум қилмаслик тўғрисидаги шартнома шу дўстлик пойдеворини қўйишдан ташқари Афғонистон билан Совет Иттифоқи ўртасида ўзаро манфаатли муносабатларнинг янги босқичи бошланганлигини ҳам нишонлади.

(ТАСС).

Дўстлик, қардошлик, ҳамкорлик

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Югославия, Венгрия ва Болгарияга қилган дўстона визитлари жамоатчилик, жаҳон матбуоти, радиоси ва телевидениесининг диққат марказида турибди. Газеталар шу мавзудаги хабар ва шарҳларни кўзга яққол ташланадиган ўринларда босиб чиқармоқда. Кўпгина газеталар Л. И. Брежневнинг визитларига редакцион мақолалар бағишламоқда. Социалистик мамлакатлар матбуотида, жаҳоннинг прогрессив матбуотида Совет Иттифоқи социалистик мамлакатлар бирлиги ва жипслигини, уларнинг дўстлиги, қардошлигини мустаҳкамлаш сари изчил ва муваффақиятли йўл тутмоқда деган фикр таъкидланмоқда.

София

Болгар матбуоти КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг Болгарияда бўлишини қардош халқнинг самимий дўстлиги ва қалб ҳароратини акс эттирувчи катта-катта сарлавҳалар остида ёритмоқда. Газеталарнинг биринчи саҳифалари дўстона визит тўғрисидаги материаллар билан тўлиб чиққан.

«Отечествен фронт» газетаси «Бизнинг муштарак улуғ ишимиз» деган сарлавҳали редакцион мақоласида «Л. И. Брежневнинг визити бизнинг мустаҳкамланиб бораётган социалистик ҳамдўстликнинг бир қисми бўлмиш Болгарияда ривожланган социалистик жамият яратишдан иборат ягона катта мақсадимизга қаратилган конструктив куч-ғайратларимиз учун яна бир турткидир», деб ёзади. Визит, деб давом қилади газета, зиддиятлар емириб бораётган империалистик дунёда Совет Иттифоқининг тараққиёт ва тинчлик байроқдори сифатидаги роли тобора яққоллашиб бораётган бир пайтда бўлди. Совет Иттифоқи ва умуман социализмнинг роли ўсиб бораётганлиги ҳозирги даврда энг катта воқеадир. Шунинг учун ҳам Болгария ўртоқ Брежневни сидқидилдан қабул қилиб, унга фақат энг яқин дўсти сифатидагина эмас, шу билан бирга ўз халқи ва бутун инсониятнинг бахт-саодати учун мардонавор ва ошкора кураш олиб бораётган ўзгартирувчилар буюк армиясининг синашта раҳбари деб ҳам қарайди. Бизнинг: партиямиз Болгария мана шу катта фронтда муносиб ўрин эгаллаб турганлиги ҳамда муқаддас курашнинг байроқдори билан КПСС ва Совет Иттифоқи билан биргаликда орқада қолмай бораётганлиги билан фахрланади.

Ҳафталик «Поглед» газетаси ўзининг бош мақоласида «Халқимиз СССРнинг тўғри ва изчил сиёсатини қўллаб-қувватламоқда, фикрлар тўла бирдам» деб таъкидлайди.

Будапешт

«Мадьяр хирлап» газетаси Л. И. Брежнев билан Я. Кадар ўртасида бўлиб ўтган самимий дўстона учрашув чоғида Совет — Венгрия муносабатларини ҳар томонлама ривожлантириш масалалари, икки мамлакат халқлари ўртасидаги қардошларча дўстликни янада мустаҳкамлаш вазифалари кўриб чиқилди. Халқаро аҳвол ҳамда жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг актуал проблемалари муҳокама қилинди, деб таъкидлайди. КПСС ва Венгрия Социалистик ишчи партияси, деб ёзади газета, бундан буён ҳам социалистик мамлакатлар ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун курашда барча антиимпериалистик кучларнинг жипслиги ва бирдамлигини мустаҳкамлаб боришга ёрдам бераверадилар. Музокараларда муҳокама қилинган ҳамма масалалар юзасидан иккала томоннинг қарашлари батамом бир хил эканлиги яна бир бор тасдиқланди.

Белград

Ўтган ҳафта мобайнида, деб ёзади «Нелельние новости» газетаси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ЮСФРга қилган визити Югославия учун биринчи номерли сиёсий воқеа бўлишидан ташқари, у Европа ва халқаро майдонда энг муҳим воқеалардан бири бўлди, деб бемалол айтиш мумкин.

Жаҳон жамоатчилигининг визитга ниҳоят қизиқиб қараганлиги унинг катта аҳамиятга молик эканлигидан далолат беради.

Югославияда чиқадиган «Дневник» газетаси КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Югославияга қилган дўстона визити якунларини шарҳлаб: «тарихда бу учрашув Совет Иттифоқининг жаҳонда, айниқса Европада хавфсизлик ва осойишталик ҳис-туйғулари устун келадиган бир вазият вужудга келтиришга ёрдам беришни кўзлаб кўрсатган куч-ғайратларининг муҳим бир далили бўлиб қолади», деб ёзади. «Биз — дейди «Дневник», — Л. И. Брежневни орамизда қисқа бир фурсат бўлиши бундан буёнги Югославия — Совет муносабатлари учун катта аҳамиятга эга бўлади, деб ишониб кутган эдик. Энди эса ана шу умидларимиз батамом рўёбга чиққанлигидан хотиржам бўлиб уни кузатиб қолдик».

Варшава

Польша матбуоти КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Югославия, Венгрия ва Болгарияга қилган визити тўғрисидаги материалларни «Кўриб чиқилган ҳамма масалалар юзасидан қарашлар тўла бирдам», «Катта ҳамкорлик йўли», «Ҳамкорликни зўрайтириш учун қулай истиқболлар» деган сарлавҳалар остида босиб чиқарди.

«Жоннеж Вольности» газетаси Л. И. Брежневнинг Югославияга борганлигини шарҳлаб, бу визит Совет — Югославия ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашга ёрдам берди ва иккала мамлакат ўртасида ҳаётнинг турли соҳаларида муносабатларни ривожлантириш учун янги шароитлар яратиб берди, деб ёзади.

Бу визитнинг аҳамияти, деб давом қилади газета, икки томонлама муносабатлар доирасидан ташқарига ҳам чиқади. Унинг ижобий таъсири социалистик мамлакатлар бирлигини ва Европада кескинликни юмшатиш соҳасидаги фаолиятни мустаҳкамлаш каби муҳим проблемаларда ҳам, шубҳасиз, кўринади. Шу нуқтаи назардан олганда жаҳоннинг ҳамма мамлакатлари пойтахтларида визитни алоҳида эътибор билан кузатиб туришди. Бу визит ёқмаганлар бор, албатта. «Совуқ уруш» сиёсатининг тарафдорлари учун, кескинликни юмшатишга қарши турганлар учун Л. И. Брежнев визитининг натижалари Совет Иттифоқи билан Югославия ўртасида низо чиқариш пайидан бўлганларнинг умидлари пучга чиқарилганлигини билдиради.

Париж

Париж матбуоти Белградда имзоланган Совет — Югославия баёнотига катта эътибор бермоқда. Кўпчилик газеталар баёнот текстини муфассал баён қилиб, унга шарҳлар берган.

Совет — Югославия баёноти, деб ёзади, «Юманите» газетаси, «икки мамлакат ва коммунистик партиялар ўртасидаги муносабатларда муҳим босқичдир, бу баёнот иккала мамлакат ўртасида алоқа ва ҳамкорлик мустаҳкамланишини кўзда тутади. «Юманите» газетаси баёнот «Европа ва бутун дунёда кескинликни юмшатиш ишига қўшилган самарали ҳиссадир» деб таъкидлайди.

Франция коммунистларининг газетаси Югославия билан Совет Иттифоқи ўртасига нифоқ солишга уринганларнинг умидлари пучга чиқди, деб ёзади. Югославия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларнинг мустаҳкамланишини Франция коммунистлари маъқулламоқдалар, деб уқтиради «Юманите».

«Фигаро» газетаси Совет — Югославия баёноти катта аҳамиятга эга деб ёзди.

(ТАСС).

Югославия Социалистик федератив Республикаси. Крагуевацдаги «Црвена Застава» заводи ишлаб чиқараётган «Застава» автомашиналари мамлакатда жуда машҳур. Завод конвейеридан биринчи автомобиль 1953 йили туширилган эди. Реконструкция ишлари тугаллангандан сўнг завод 1973 йилга келиб, бир йилда бир юз саксон минг машина ишлаб чиқаради.

СУРАТДА: мутахассисларнинг юксак баҳосига сазовор бўлган «Застава-101» автомашинаси.

ТАНЮГ—ТАСС фотоси.

Р. НИКСОННИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ВАШИНГТОН. Президент Р. Никсон Орегон штатининг Портленд шаҳрида Ғарбдаги 13 штат газета редакторлари ва ноширлари билан инструктив учрашув ўтказиб, бир қанча халқаро проблемалар хусусида тўхталди.

Президент Амчиткада ер остида жуда катта ядро синови ўтказиш ёки ўтказмаслик тўғрисида ҳали узил-кесил қарорга келмаганлигини маълум қилди. Шундай синов ўтказиш режалари бутун дунёда, даставвал, Канада билан Японияда қаттиқ норозиликларга сабаб бўлган эди.

ЮПИ агентлигининг хабар беришича, президент Никсон ХХРга қиладиган визити хусусида тўхталиб. Хитойдаги ҳозирги «ички ғала-ғовур» ўзининг Пекинга сафар қилиш режасини бузмаслигини билдирган.

(ТАСС).

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

● ШАХМАТ ТОЖИ УЧУН

„ҚОТИЛ“НИНГ КУШАНДАСИ

Шу сарлавҳани ўқибоқ, кўплар, ҳа, гап Ларсен устида кетяпти, деган хулосага келади.

Чунки Ларсенни «Дания шаҳзодаси», ҳатто «Шахмат тахтаси устида шафқатсиз қотил» деб аташгача бориб етишди. Гап шундай экан «кушанда» Фишер бўлиб чиққанига ҳам таажжубланмайсиз.

Албатта, Ларсенга берилган таъбирда жон бор, ана шу «қотил» икки-уч йил ичида: дунёнинг энг кучли шахматчиларини бош эгишга мажбур этди. Шу билан донғи оламга ёйила борди....

Донгдор шахматчилар ҳаёти, уларнинг ижоди кўпчиликни қизиқтирса керак. Шу боисдан мана шу йил 30 сентябрда Буэнос-Айресда бўладиган Фишер —Петросян матчи олдидан матбуотда кўплаб мақолалар босилди. Уларда Фишернинг ажиб фазилатлари баён этилди.

Хўш, бу ёш шахматчининг бунчалик оғизга тушишига, машҳур бўлиб кетишига сабаб нима?

ИНЖИҚ БОББИ

Боббининг ёшлиги изтиробли ўтди. Ёшлигида отаси уйидан чиқиб кетди. Ўзи ўқишни ташлаб шахматга меҳр қўйди. Онасининг «жонкуярлигидан» аразлаб уйини тарк этди. Шу куйи, ёшлигиданоқ ҳамма нарсадан кечиб, бутун ҳаётини шахматга тикди. Тинмай машқ қилди. Кундан кунга маҳоратини ошира борди. Ҳадемай эл оғзига тушди. Унга ҳомийлар ҳам топилди. Лекин ёлғизлик азоби барибир ёш Боббининг қалбини пора-пора қилди. У одамови ва тажанг бўлиб қолди. Бу ҳол унинг кундалик ҳаётида ўз асарини кўрсатиб турди.

Бу одати ёши улғайиб, эс-ҳушини таниганида ҳам қолмади. Сусдаги зоналараро турнирни ташлаб кетди.

Уни ўйинни давом эттиришга кўндириш учун дарҳол Тунис шаҳридан элчихона котибаси етиб келди. Лекин унинг барча уринишлари бекор кетди. Хонимнинг: «Ахир сиз зоналараро турнирда Америка Қўшма Штатларидан вакил бўлиб қатнашяпсиз» деган гапига у: «Бу ерда мен Роберт Фишер номидан қатнашаман» деб жавоб беради.

1965 йил. Гавана. Капабланка хотирасига бағишланган турнир. Давлат департаменти Фишерга Гаванага боришга рухсат бермайди. Фишер эса буни бошқа нарсага йўйиб, Куба давлатининг бошлиғи Ф. Кастрога телеграмма юборади:

«Премьер-министр Фидель Кастрога, Гавана.

Бугун «Нью-Йорк Таймс» газетасида эълон қилинган, қандайдир пропагандистик ғалаба тўғрисидаги баёнотга норозилик билдираман ва шу муносабат билан Капабланка хотирасига бағишланган турнирда қатнашишдан воз кечаман. Борди-ю, сиз дарҳол менга телеграмма юбориб на Сиз, на сизнинг ҳукуматингиз менинг турнирда қатнашишимдан сиёсий обрў орттиришга ҳаракат қилмаслигингиз ва кейинчалик бу масала юзасидан ҳеч қандай сиёсий талқинлар бўлмаслиги ҳақида ишонтирсангиз мен турнирда қатнашишим мумкин:

Бобби ФИШЕР»,

Куба республикасининг премьер-министри бу тантиқ болага боплаб жавоб беради:

«Бобби Фишерга, Нью-Йорк, АҚШ.

Ҳозиргина телеграммангизни олдим. Турнирда қатнашишингизга оид қандайдир баёнотни менга тиркаганингиз мени таажжубга солди. Бу борада мен ҳеч ким билан ҳеч нарса тўғрисида гаплашганим йўқ. Буни мен Шимолий Америка агентликларининг хабарларини ўқиб хабардор бўлдим. Бизнинг мамлакатимиз бу тахлит тарғиб-ташвиқ ғалабасига муҳтож эмас. Мазкур турнирда қатнашасизми йўқми, бу сизнинг ишингиз. Башарти сиз қўрқоқлик қилган ва дастлабки қарорингиздан қайтган бўлсангиз бошқа баҳона топганингиз ёки мардликни қўлдан бермай, ҳалол одам бўлиб қолганингиз дуруст бўлур эди.

Фидель КАСТРО».

Фишер оқилона бундай жавобни олгач, сўзсиз таслим бўлади ва турнирда қатнашишга хоҳиш билдиради. Фишер ўз ўйинларини Нью-Йоркдаги Маршалл номли клубда ўйнайди, юришлар телефонда маълум қилиб турилади.

Хуллас, бу ғалати турнир ҳам Фишернинг шарофати билан антиқа турнир сифатида шахмат тарихига кириб қолди.

УЛҒАЙИШ

Фишер айниқса, кейинги икки уч йил ичида анча сипо бўлиб қолди, обрў қозонди.

Ўйин пайтида қаршисида ким ўтирмасин, кучли шахматчими, кучсизми, барибир қунт билан астойдил берилиб ўйнайди, дурангни хаёлига ҳам келтирмайди.

Эътироф этиш керак: баъзи кучли гроссмейстерлар кучлилар билан дуранг қилиб, кучсизларни ютишни турнир олдидан мўлжаллаб қўядилар. Фишерга бундай хом чўт қилишлар ёт, у фақат ютуққа ўйнайди. Юқори натижаларга эришиши, 1970 йилги шахмат соврини —«Оскар»ни олиши ҳам шундан.

Унинг айниқса, Пальма-де Мальоркада ўтган зоналараро турнирда эришган ғалабаси диққатга сазовор. Ахир дунёнинг энг кучли шахматчиларини орқада қолдириб II—IV ўринларни бўлишиб олган Геллер, Ларсен Хюбнерлардан 3,5 очко ўзиб кетиш ҳазил гапми? Бу туғма талантнинг ўз касбига битмас-туганмас садоқати ва меҳр-муҳаббатидан нишонадир.

Баъзи шахмат шарҳчилари Фишернинг ютуғини камситмоқчи бўлишди. Загреб, Буэнос-Айресдаги турнирлардаги ютуғини эътиборга олишмади. Унинг ютуғини тасодифга йўйишди. Ҳатто Петросян ҳам, «Фишер Мальоркада аъло натижа кўрсатди, лекин дуруст ўйнагани йўқ», деди.

Буни ҳақиқат деб ўйлаган бўлса керак, Тайманов ҳам чекига Фишер тушганини билиб, хурсанд бўлиб кетди.

Мен Фишер билан 1960 йили Буэнос-Айресда ва Мальоркада зоналараро турнирда учрашганман. Биринчи ўйинимиз дуранг бўлган, иккинчисини ютқазганман. Ҳақиқий жанг энди бўлади, деган эди ўшанда Тайманов. Аммо бу жанг қандай тамом бўлгани ҳаммага маълум.

Фишернинг йўлидаги иккинчи ғов маълум ва машҳур Ларсен эди. Бу матч бир неча йилдан бери баҳсга сабабчи бўлиб келаётган саволга — Фишер кучлими, Ларсенми, деган саволга жавоб бериши керак эди.

Иккала шахматчи ҳам дунёнинг энг кучли шахматчиси менман, деб ўйларди.

Ларсен очиқдан-очиқ бундай деган эди:

«Жаҳоннинг янги чемпиони Бент Ларсен бўлади. Мен даъвогарлар матчининг ғолиби бўламан. Энг кўп имконият Фишер билан менда. Лекин охирида ғалабани мен қўлга киритаман».

Энди Фишернинг фикрини эшитинг. Югославиялик журналист Д. Белица америкалик гроссмейстернинг дўсти. Бултур у баҳорда Буэнос-Айресда Фишер билан учрашиб унга қатор саволлар беради.

Мана ўша савол-жавобдан баъзи намуналар.

— Қайси матч сизнингча энг муҳим?.

— Ҳеч шубҳасиз, Фишер—Спасский.

— Ким ютади?

— Сидқидилдан айтаманки, мен ютишим мумкин, лекин матч олти ёки ўн ўйиннинг бирор тараф ютгунича давом этишини истардим.

— Ҳозир дунёда энг кучли шахматчи ким?

— Камтарлик қилмаслик яхши эмас, лекин тўғрисини айтмаслик ҳам бемаънилик. Энг кучли шахматчи — Фишер.

— Олтита энг кучли шахматчи ким?

— Аниқ тартибини билмайман, лекин булар: Спасский, Корчной. Ларсен, Фишер, қолаверса Геллер билан Петросян.

— Фишер шахмат тахтаси устида кимдан қўрқади?

— Матчда ҳеч кимдан қўрқмайман, турнирда эса хавфли рақиблар кўп. Масалан: Спасский, Корчной, Таль, Петросян.

Петросян бир вақт Фишер ютқазиб қўйишдан қўрқади, деган, лекин мен бундан қўрқмайман.

Кейин Фишердан: хўш сиз СССР биринчилигида қатнашсангиз нечанчи ўринни олардингиз, деган саволига:

— Биринчи ўринни олишимга катта имконият бор. Қолаверса, Петросян саккиз марта АҚШ чемпиони бўлолмас эди,— деб жавоб беради.

Бугун Буэнос-Айресда жаҳон чемпиони билан бўладиган матчнинг асосий даъвогарлари Петросян билан Фишер ўртасида ўн икки партиядан иборат кескин жанг бошланади. Илгари улар 12 марта учрашишган. 3 марта Петросян, уч марта Фишер ютгач. Қолган ўйинлар дуранг билан тугаган. Шу ерда бир нарсага эътибор берайлик. Петросян Фишерни охирги ўйинларда ютгани йўқ.

Лекин комил ишонч билан айтиш мумкинки, Петросян анойи эмас, етти ўлчаб бир кесадиган шахматчи. У шахматчининг психологиясини яхши тушунади. У бу гал ҳам ғолиб келади, деб умид қиламиз.

Мирзиёд МИРЗОИДОВ.

● ФУТБОЛ

ПЕШҚАДАМЛАР ЎРИН АЛМАШДИ

Дарвозабон ҳамиша ҳушёр.

Н. Надеждин фотоси.

Биринчи лига командалари ўртасида футбол бўйича СССР биринчилигининг сўнгги тури пешқадамлар сафига тузатиш киритди. 24 турдан бери (24 майдан бери) узлуксиз пешқадамлик қилиб келгач Москванинг «Локомотив» коллективи сўнгги турда Оржоникидзе шаҳрида маҳаллий спартакчиларга 1:2 ҳисобида ютқазиб қўйганидан сўнг иккинчи ўринга тушиб қолди.

Биринчи ўринга ўз майдонида «Металлист» (Харьков) командаси устидан худди шу ҳисоб билан ғалаба қозонган Днепропетровскнинг «Днепр» футболчилари кўтарилишди.

Ҳозир «Днепр» 51 очкога, «Локомотив» 50 очкога эга.

Турнир жадвалининг учинчи поғонасини эгаллаб турган Одессанинг «Черноморец» командаси Москвадаги йирик мағлубиятдан сўнг ҳамон ўзини ўнглай олгани йўқ. Кетма-кет «Текстильщик»дан ҳам мағлубиятга учраган (2:3) одессаликлар охирги турда ўз майдонларида «Уралмаш» (Свердловск) командасининг қаршилигини енга олмадилар. Ўйин 0:0 ҳисоби билан тугади.

«Металлург» (Запорожье) — «Кузбасс» (Кемерово) учрашувида меҳмонлар уч тўп киритган бўлсалар ҳам мағлубиятга учрашди. Чунки бир тўпни улар ўз дарвозаларига киритган эдилар. Ўйин 3:2 ҳисобида майдон эгалари фойдасига тугади.

«Жальгирис» (Вильнюс) командасини қабул қилган Қарағанда кончилари 4:0 ҳисобида ғалаба қозонишди. Бу билан қозоқ футболчилари аввалги турдаги мағлубият (1:6) аламини олишди.

Тўрт учрашувда судьялар 1:0 ҳисобини қайд қилишди. Шундай ҳисоб билан «Молдова» (Кишинев) Куйбишевнинг «Крилья Советов» командасини, «Волгарь» (Астрахань) Ярославлнинг «Шинник» коллективини, «Рубин» (Қозон) Кутаиси торпедочиларини, Ленинград динамочилари Душанбанинг «Помир футболчиларини мағлубиятга учратдилар.

«Олға» (Фрунзе) — «Даугава» (Рига) учрашувида ҳисоб очилгани йўқ.

«Строитель» (Ашхобод) ўз майдонида «Текстильщик» (Иваново) командасини 3:1 ҳисобида ютди. Бу ғалабадан сўнг туркман футболчилари турнир жадвалида уч поғона юқорига кўтарилдилар.

Бугун

биринчи лига командалари ўртасида қуйидаги учрашувлар бўлади: «Черноморец»— «Кр. Советов», «Молдова»— «Кузбасс», «Металлург» — «Уралмаш», «Помир» —«Даугава», «Олға» — «Жальгирис», «Шахтёр» —«Динамо», «Днепр» —«Рубин», «Металлист» — «Торпедо», «Волгарь» —«Локомотив», «Спартак» — «Текстильщик», «Строитель» — «Шинник».

● САМБО

ТОШКЕНТДА—ХАЛҚАРО ТУРНИР

Келаси ойда республикамиз спорт ҳаётида улкан воқеа кутилаяпти. 8-10 октябрда Тошкентдаги Марказий «Юбилей» саройида самбо кураши бўйича IV халқаро турнир мусобақалари бўлиб ўтади.

Бу турнирнинг мавқеи ўсиб бораётганини қуйидаги фактлардан ҳам билса бўлади.

1967 йили Рига шаҳридаги биринчи турнирда Болгария, Монголия, Югославия, Япония ва СССР спортчилари иштирок этган эди. Орадан икки йил ўтгач, мусобақа қатнашчилари сафига Буюкбритания ва Голландия самбочилари қўшилди. Совет спортчилари билан бир қаторда болгариялик Юсуф Муродов, япон Кавао Ивацури ва голландиялик Крисс Довман турнир ғолиби бўлишди.

Ўтган йили Сочида бўлган учинчи турнир барча вазн тоифаларида совет спортчиларининг ғалабаси билан нишонланди.

Тошкентда ўтадиган IV Халқаро турнирда Австрия, Болгария, Буюкбритания, Монголия, Голландия, АҚШ, Швеция, Югославия, Япония, СССР ва Ўзбекистон ССР самбочилари иштирок этади. Мусобақалар самбо курашининг халқаро қоидалари бўйича ўн вазн тоифасида ўтказилади.

Турнир ғолиблари ва совриндорларни мукофотлаш учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Физкультура ва спорт комитети медаллар таъсис этди.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Редактор С. М. КАРОМАТОВ

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30|IX да **Чио-чио-сан** 1|Xда **Дон Карлос**, 2|X да **Севилия сартароши**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1|X да **Ўғирланган умр**, 2|Xда **Имон**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1|X да **Фарғона тонг отгунча**, 2|X да **Менинг жаннатим**, 3|X да **Хотинимнинг эри**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва Давлат цирки артистларининг гастроллари.**

КИНО

30 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Буғдойзорлар орасида — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6, 8 ва 9.45 минутда).

Атаманнинг тугатилиши (2 серия)—«МОСКВА», «ЧАЙКА» (кечқурун), «КЎКЧА» (кеч 6 ва 8.45 минутда).

0416 номерли қочоқ — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), ҲАМЗА номли (тоқ соатларда).

Ёшлар —САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Иккиюзламачилар ватани — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Дунё (2 серия) —НАВОИЙ номли (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (кечқурун).

Менинг етти ўғлоним — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Атаманнинг тугатилиши (2 серия) — «ФЕСТИВАЛЬ».

Буғдойзорлар орасида—«ХИВА».

1 ОКТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Дунё (2 серия) —«ЎЗБЕКИСТОН», ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Атаманнинг тугатилиши — (2 серия) «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», НАВОИЙ номли, «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6 ва 8.45 минутда), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 4, 5, кеч 8 ва 9 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8 яримда).

Буғдойзорлар орасида — «ЧАЙКА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 11, 3 ва кеч 7 да).

0416 номерли қочоқ—«МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Икки юзламачилар ватани — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Ёшлар—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 11, 1, 3 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Атаманнинг тугатилиши (2 серия)—«ФЕСТИВАЛЬ».

Буғдойзорлар орасида—«ХИВА».

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

ЎТТИЗ УЧИНЧИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

30|IX да ЛАҚМА.
1|X да ФАРҒОНА ТОНГ ОТГУНЧА.
2|X да МЕНИНГ ЖАННАТИМ.
3|X да ХОТИНИМНИНГ ЭРИ.
4|X да ҚАЙНОНА.
6|X да ЖОН ҚИЗЛАР.
7|X да АЖАБ САВДОЛАР.
8|X да СЕВИШГАНЛАР ХИЕБОНИ.
9|X да ХОТИНИМНИНГ ЭРИ.
10|X да ЛАҚМА.
11|X да ТОШБОЛТА ОШИҚ.

Спектаклллар кеч соат 7 яримда бошланади.

ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

2, 3, 4 ОКТЯБРЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА

ОЛМАОТА ШАҲАР УЙҒУР ДАВЛАТ ТЕАТРИ АРТИСТЛАРИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР: Қозоғистон ССР халқ артисткаси РУШАНГУЛ ИЛАХУНОВА

Солистлар: Нурбуви МАМЕТОВА, Акром МАНСУРОВ, Султон ИСРОИЛОВ, Райхон РАЗИЕВА, Роза ЗАЙНУДДИНОВА, Адолат АКБАРОВА, Гулнора САИТОВА, Қодир МАХАМАТОВ, Ғофур ҚОДИРАДЖАКОВ, Ғайрат КАРИМОВ, Юсуп САЙТОВ, Зайнулла СЕТЕКОВ, Тимур РОЗУЕВ.

Программани—Клара ТУХТАОХУНОВА олиб боради.

Ансамбль раҳбари—Икром МЕСИМОВ.

Билетлар сотилмоқда.

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

2 ОКТЯБРЬ КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Иззат СУЛТОНОВ

«ИМОН»

2 пардали драма

Саҳнага қўювчи режиссёр — Ҳ. ҚУЧҚОРОВ.

Рассомлар— Х. Икромов ва Л. Конрад.

Музика раҳбари—Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Н. М. ГИНЗБУРГ.

БОШ РОЛЛАРДА: СССР халқ артисти, СССР Давлат ва Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотлари лауреати

ОЛИМ ХЎЖАЕВ

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Э. МАЛИКБОЕВА, А. ТУРДИЕВ, З. ҲИДОЯТОВА ва бошқалар қатнашадилар.

Касса эрталаб соат 10 дан ишлайди.

ТЕЛЕВИЗОР

30 СЕНТЯБРЬ ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.15 Кўрсатувлар программаси. 17.20 «Ахборот» информацион программаси (рус ва ўзбек тилларида). 18.00 Қозоғистон телестудиясининг Ўзбекистонда ўтадиган қозоқ адабиёти ва санъати декадасига бағишланган кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.25 ФУТБОЛ. Европа мамлакатлари кубоги эгалари кубоги учун. «ДИНАМО» (Москва) — «ОЛИМПИАКОС» (Греция). 00.15 «Чир—УНВД». Телевизион ҳужжатли фильм. 00.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.35 Кўрсатувлар программаси. 17.40 Ўқувчилар учун. «Ёшлар фестивали». 18.05 «Ёзувчи минбари». 18.20 Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.00 Ҳужжатли фильм. 19.15 Бизе-Шчедрин. «Кармен сюита». 20.00 Миллионлар ленинча университети. 20.30 Рангли телевидение. «Ромео ва Жульетта». Телевизион фильм-балет. 20.50 Н. Чернишевский. «Нима қилмоқ керак?». Телевизион спектакль премьераси. 1-қисм. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.00 Пропагандист программаси. 22.30 ҚОЗОҚ ФИЛЬМЛАРИ КИНОФЕСТИВАЛИ. «Чорраҳа». Бадиий фильм (рус тилида).

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 20.00 «Старшеклассник». программаси. 20.40 Бадиий фильм. 2-серия. 21.40 «Талаб ва истеъмол».

1 ОКТЯБРЬ ЖУМА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 Болалар учун. «Ажойиб нарвонча». Телефильм 8-қисм. 13.45 «Менинг беш йиллигим». 14.00 Рангли телевидение. «Танишинглар». Киев театрлари ёш актёрлари ижоди ҳақида кўрсатув. 15.00 Янгиликлар. 15.05 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. 17.25 Кўрсатувлар программаси. 17.30 Ўқувчилар учун. «Музика билан учрашув». 17.55 Рангли телевидение. Болалар учун мультфильм. 18.15 Актуал камера. **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.10 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **Ўзбек тилида:** 19.30 «ФАН» программаси. 20.05 ЎЗБЕКИСТОНДА ҚОЗОҚ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ. Собит Муқоновнинг ижодий портрети. 21.05 «Ахборот» информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 21.30 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 КПСС XXIV съезди қарорлари — ҳаётга! «Ноз-неъмат бунёдкори» программаси. 22.20 ЎЗБЕКИСТОНДА ҚОЗОҚ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ. «Бугун «Қозоқфильм»да. Кино кўрсатув (рус тилида).

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 11.30 Ўқув кўрсатувлари программаси. «Рус адабиёти». 9-синф. «Емельян Пугачёв». Кинофильм (рус тилида). 17.55 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.00 Болалар учун телефильм. 18.20 «Спорт» программаси. **Москва кўрсатади** 19.00 Рангли телевидение. «Музикали лента». 22.00 Н. Чернишевский. «Нима қилмоқ керак?». Телевизион спектакль премьераси. 2—3-қисмлар. **Тошкент кўрсатади.** 21.30 «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп программа (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 22.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати. ХИМИК (Воскресенск)— ЦСКА. 00.15 «Россияда биринчи». Тлевизион ҳужжатли фильм. 00.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 20.00 Фортепьяно куйларидан концерт. **Рус тилида:** 20.40 «Тўлқинда—02». 21.00 «Самаранинг нотинч тунлари». Телефильм. 3-серия.

РАДИО

30 СЕНТЯБРЬ ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Тежамкорлик—коммунизм хислати» (ўзбекча). 18.10 Енгил куйлар. 19.20 Татар куйлари. 20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 Пахта далалари меҳнаткашлари учун кечки концерт. 22.15 Чолғу куйлари. 22.40 Ўзбекистонда қозоқ адабиёти ва санъати декадаси. 23.15 Мақом кечаси. 24.00 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ўзбекистонда қозоқ адабиёти ва санъати декадаси. 20.00 Тожикистон санъат усталари ижросида қўшиқлар. 20.30 Ўзбекистон композиторларининг симфоник асарлари. 21.00 Ўзбекистонда қозоқ адабиёти ва санъати декадаси. 21.40 Москва.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

16.00 Музикали драмалардан саҳналар.

1 ОКТЯБРЬ ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 8.25 Ёш композиторларнинг асарлари. 9.30 Ўзбекистон композиторларининг симфоник увертюралари. 9.50 «Оламда нима гап?» (тожикча). 10.10 Куйлардан куйларга. 11.15 «КПСС XXIV съезди қарорлари — ҳаётга!» туркумидан. «Бир колхоз коммунистлари» (русча). 11.30 Партия ҳақида қўшиқлар. 12.15 Республика ёш ижрочилар конкурси лауреатларининг концерти. 13.30 Ўзбек композиторлари балетларидан парчалар. 16.10 Ёшлар учун музикали соат. 16.50 «Правда» газетасининг обзори. 17.00 «Қурмонғози». Музикали радиокомпозиция.

18.00 «Коммунистик ахлоқ ва тарбия мавзуларида». Фалсафа фанлари кандидати М. Манноновнинг «Коммунистик инсонпарварликнинг моҳияти» номли суҳбати (ўзбекча). 18.10 Республика халқ артисти Ғ. Абдураҳмонов куйлайди. 19.20 Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт (татарча). 20.00 «Узбекистан индустриальный» радиожурнали. 20.30 Саноат ходимлари учун концерт. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 Пахта терими илғорлари учун кечки концерт. 22.30 ЎЗБЕКИСТОНДА ҚОЗОҚ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ. 24.00 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 В. Левко, А. Сухин, В. Даунорас куйлайди. 9.15 Реклама.

19.00 Ўзбекистон композиторларининг қўшиқ ва романслари. 20.00 Дала меҳнаткашлари учун концерт. (тожикча). 20.30 Халқ бахшиси Абдуллаев куйлайди. 20.50 «Машинадаги вимпел». 21.00 Ўзбекистонда қозоқ адабиёти ва санъати декадаси. Очерк (русча). 21.40 Москва.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 И. Брамс куйлари. 15.00 Симфоник куйлар. 16.00 В. Кочетов. «Ака-ука Ершовлар». Спектакль радиокомпозицияси (русча).

19.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси.

4 БЕТ ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
30 СЕНТЯБРЬ, 1971 й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй, Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09 масъул секретарлар —33-57-02, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-58-87, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-08-74, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579. НАШР А—2669. Р—00807.